

บันทึก

เรื่อง การกู้เงินตามพระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๑
(กรณีการกู้เงินโดยการจัดหาสินเชื่อหมุนเวียน (Revolving credit))

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กค. ๐๓๐๓/๗๕๒๒ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๐ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่า ในการจัดซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์ของเหล่าทัพด้วยเงินตามพระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๑ มักจะประสบปัญหาเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินกู้เพื่อชำระเงินงวดแรกตามสัญญาซื้อขายไม่ได้ตามกำหนดเนื่องจากสัญญาซื้อขายระบุให้ชำระเงินล่วงหน้างวดแรกในวันลงนาม แต่การเบิกจ่ายเงินกู้ตามสัญญากู้เงินจะกระทำได้หลังจากที่ได้มีการจัดทำความเห็นในทางกฎหมายและผู้ให้กู้รับรองว่าสัญญากู้เงินมีผลใช้บังคับแล้วเท่านั้น ซึ่งปกติจะเป็นเวลาประมาณหกสัปดาห์หลังจากวันลงนาม ปัญหาดังกล่าวอาจแก้ไขได้ด้วยการจัดหาสินเชื่อหมุนเวียน (Revolving credit) จำนวนหนึ่งเพื่อเบิกจ่ายไปก่อน และเมื่อสัญญากู้เงินเพื่อจัดซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์นั้นมีผลใช้บังคับแล้วก็เบิกจ่ายเงินกู้คืน ๆ ชำระคืนให้แก่ผู้ให้สินเชื่อหมุนเวียนต่อไป ปัญหาต่อมาจึงมีว่า กระทรวงการคลังจะจัดหาสินเชื่อหมุนเวียนโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้หรือไม่

ในเรื่องนี้ผู้แทนกระทรวงการคลังชี้แจงเพิ่มเติมว่า การจัดหาสินเชื่อหมุนเวียนนี้จะกระทำในลักษณะเป็นการกู้เงินอย่างหนึ่ง เพื่อนำมาใช้จ่ายในการซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์ในการป้องกันประเทศตามโครงการป้องกันประเทศหรือโครงการความมั่นคงแห่งชาติ ในขณะที่ยังไม่สามารถเบิกจ่ายเงินจากสัญญากู้เงินมาใช้ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว เห็นว่า มาตรา ๓^๑ แห่งพระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจกู้เงินอย่างกว้างขวางแก่กระทรวงการคลัง กล่าวคือ กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกู้เงินในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย จากรัฐบาลต่างประเทศ หรือสถาบันการเงินของรัฐบาลในต่างประเทศ หรือสถาบันการเงินที่รัฐบาลในประเทศนั้น ๆ รับรอง เพื่อใช้จ่ายในการป้องกันประเทศตามโครงการป้องกันประเทศ หรือ

^๑ มาตรา ๓ ให้กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกู้เงินในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยจากรัฐบาลต่างประเทศหรือสถาบันการเงินของรัฐบาลในต่างประเทศ หรือสถาบันการเงินที่รัฐบาลในประเทศนั้น ๆ รับรอง เพื่อใช้จ่ายในการป้องกันประเทศตามโครงการป้องกันประเทศหรือโครงการความมั่นคงแห่งชาติ แต่ทั้งนี้มูลค่าของการกู้เงินรวมกันต้องไม่เกินสองหมื่นล้านบาท โดยจะเป็นเงินตราต่างประเทศสกุลหนึ่งหรือหลายสกุลก็ได้

โครงการความมั่นคงแห่งชาติ ทั้งนี้ โดยมีข้อจำกัดอยู่ว่ามูลค่าของการกู้เงินรวมกันต้องไม่เกินสองหมื่นล้านบาท และมาตรา ๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันบัญญัติให้การกู้เงินดังกล่าวกระทำโดยสัญญากู้หรือออกตราสารอื่นเป็นคราว ๆ ก็ได้ตามความต้องการ

ดังนั้น จึงเห็นว่าวิธีการหาเงินโดยจัดหาสินเชื่อกู้เงิน (Revolving credit) ซึ่งเป็นวิธีการกู้เงินวิธีหนึ่ง ย่อมเป็นการกู้เงินตามความหมายของมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อการป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๙ และเมื่อกระทรวงการคลังได้ปฏิบัติครบถ้วนตามเงื่อนไขของบทบัญญัติมาตรา ๓ และมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวในการจัดหาสินเชื่อกู้เงินเรียบร้อยแล้ว กล่าวคือ

- (๑) ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี
 - (๒) จัดหาสินเชื่อกู้เงินจาก
 - (ก) รัฐบาลต่างประเทศ
 - (ข) สถาบันการเงินของรัฐบาลในต่างประเทศ หรือ
 - (ค) สถาบันการเงินที่รัฐบาลในต่างประเทศนั้น ๆ รับรอง
 - (๓) สินเชื่อกู้เงินนั้นจัดหาเพื่อใช้จ่ายในการป้องกันประเทศตามโครงการป้องกันประเทศ หรือโครงการความมั่นคงแห่งชาติ
 - (๔) มูลค่าของการกู้เงินรวมกันไม่เกินสองหมื่นล้านบาท และ
 - (๕) การจัดหาสินเชื่อกู้เงินนั้นทำเป็นสัญญากู้หรือออกตราสารอื่นเป็นคราว ๆ
- กระทรวงการคลังก็ย่อมจะจัดหาสินเชื่อกู้เงินนั้นได้ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์
(นายสมภพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤษภาคม ๒๕๒๐

^๒ มาตรา ๔ การกู้เงินตามพระราชบัญญัตินี้ จะทำเป็นสัญญากู้หรือจะออกตราสารอื่นเป็นคราว ๆ ก็ได้ตามความต้องการ